

„Každá škola to zvládá různě, nedá se říct, jestli to zvládá školství jako celek. Největší problém nám pořád činí dosáhnout na děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, které nemají podporu doma v rodině. To se nám ale možná nedaří ani v prezenční výuce. Tam to není tolik poznat, protože ty děti ve škole jsou, ale jestli jim pomáháme školu zvládnout, je věc velmi individuální a nejsem si jistá, že v celku to funguje dobře,“

odpovídala **předsedkyně Učiteléské platformy Petra Mazancová v podcastu Českého rozhlasu Vinohradská 12** na otázku, jak se školství daří zvládat distanční výuku.

Krátce

- **Děti se do škol na začátku listopadu nevrátí. Členové vlády potvrdili to, co lidé už dlouho tušili.** „Bude nutné posoudit to v kontextu celé situace. Může dojít k tomu, že budou do systému vráceny třeba jen první a druhé třídy, uvidíme podle dat,“ řekl v [polovině týdne ministr zdravotnictví Roman Prymula](#) (lidovky.cz). Čerstvé prognózy, které ředitel ÚZIS Ladislav Dušek představil ve středu v poslanecké sněmovně, ale optimisticky nevyjadřují. „S tak velkými množstvím nakažených osob v populaci to znamená riziko velkého eskalovaného epidemického růstu,“ [cituje irozhlas.cz Duška](#). Při současné hodnotě reprodukčního čísla by podle něj koncem října v nemocnicích mohlo být 10 tisíc lidí. Ještě před pár dny [přitom Roman Prymula tvrdil](#), že „zatímco uvolňování všech opatření bude záviset na parametrech vývoje epidemie, jako je například reprodukční číslo, rozhodnutí o prvním stupni bude záviset na podmínkách již druhého listopadu (seznamzpravy.cz).“
- **„Decentralizovaný systém není chybou, je ale chybou, že ze systému vypadli aktéři, kteří by mohli školám pomáhat,“** řekl v [rozhovoru s Veronikou Sedláčkovou pro Český rozhlas Plus](#) [ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal](#). Nejen během pandemie mají podle něj školy daleko k systémové podpoře a ministerstvo školství pro to má jen omezené nástroje. Pomoci by mohl aktuálně diskutovaný tzv. střední článek. „Vytvořit ho je ambice Strategie 2030+. Je to jedna z priorit, která by se měla v nejbližším období začít uskutečňovat,“ řekl Zatloukal v rozhovoru, který se věnoval rizikům distančního vzdělávání. Strategii 2030+ schválila vláda [v den, kdy rozhovor poskytl](#) (lidovky.cz).
- **„Zatímco v první vlně rezonoval pocit strachu, teď je to spíš frustrace, možná spojená i s nedůvěrou,“** konstatovala v [rozhovoru pro ČT 24](#) [Marie Salomonová](#), zakladatelka projektu Nevypusť duši. Upozornila, že současná situace má velký dopad na duševní zdraví dětí a mladých lidí, jak to ukazují nejen statistiky tísňových linek. Platí podle ní, že ve chvíli, kdy duševní obtíže začnou ovlivňovat činnost více, než je dotyčným příjemné, například se pocitu nedokáže zbavit ani nějakým koníčkem, který může pěstovat i při různých omezeních, nebo pokud „nálady“ začnou ovlivňovat jeho pracovní či sociální život, je dobré vyhledat odbornou pomoc.
- Vláda vyhlásila pracovní povinnost pro studenty 4. a 5. ročníků lékařských fakult. „V současnosti funguje dobrovolná báze,“ [řekl v úterý předseda Asociace děkanů lékařských fakult Vladimír Komárek](#) v pořadu Dvacet minut Radiožurnálu, požadavky krajů v tu chvíli zvládalo naplnovat 1500 dobrovolníků. „Některé nemocnice činnosti studentů proplácí, jiní příležitosti využívají jako náhradu klinické praxe, která je nedílnou součástí studia. Přestože se fakulty snaží studentům vyjít vstříc a například jim odpouští účast na přednáškách, upustit od požadavků, jako jsou požadavky či nemocny, škola nemohou,“ [píše Andrea Řepková](#) (lidovky.cz). A to je problém – student by měl být povolán do nemocnic podle trvalého bydliště, jako jedni z mála ale stále mají i praktickou výuku. „Volali mi z nemocnice v Pelhřimově, ale zatím mě jen prosili o pomoc a slušně se zeptali, nebylo to oficiální povolání od kraje. Já jim vysvětlil, že mám školu a zkoušky,“ [cituje Martin Štorkán](#) (irozhlas.cz) studenta 1. lékařské fakulty UK v Praze.
- **Vychovatelé v dětských domovech si musí poradit s online výukou, je jich na to málo,** upozorňuje text Petry Procházkové, který vyšel na idnes.cz. „Běžně jsou děti ve škole a odpoledne mají kroužky. Podle toho máme nastavené služby a množství pracovníků. Teď jsou ale děti doma od rána do večera,“ [řekla předsedkyně celorepublikové Federace dětských domovů Jana Koubová](#).
- **Konference Úspěch pro každého žáka bude mít hvězdné obsazení.** Mluvit se bude nejen o změnách, kterými prochází české školství v době pandemie, ale také o bolavém místě českého školského systému, středním článku. Na konferenci, která se uskuteční online 3. listopadu, se [můžete registrovat zde](#).

V souvislostech

SILNÁ VIZE NEBO ANGAŽOVANÍ UČITELÉ, KTEŘÍ SDÍLEJÍ ZKUŠENOSTI. INSPEKCE POJMENOVALA, CO POTŘEBUJE ŠKOLA V SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉM PROSTŘEDÍ

Jaké strategie používají školy, kterým se daří s úspěchem podporovat vzdělávání dětí ze sociálně vyloučeného prostředí? Odpověď na tuto otázku hledá tematická zpráva České školní inspekce, která se mezi listopadem 2019 a únorem 2020 zaměřila na 8 vybraných škol s aktivním přístupem k této problematice. Školní inspekce na těchto školách zmapovala, jaké strategie používají pro zmírnění různých aspektů sociálního znevýhodnění – například dopady finanční situace rodiny žáků, nízké motivace ke vzdělávání, komunikace mezi školou a rodiči, nedostatečné domácí přípravy žáků a jejich nízkého sebezpečí daného nízkým sociálním statusem nebo omezené znalosti jazyka, a to včetně předpokladů, které jsou k uplatnění těchto strategií nezbytné. Tematická zpráva se v závěrečné části zaměřuje na pojmenování předpokladů, které umožňují škole co nejlépe vyrovnat s dopady sociálního znevýhodnění na vzdělávání žáků. Patří k nim podle ní silná vize a vedení školy, které dokáže přesvědčit o tom, že vzdělávání žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí má smysl. Dokáže formulovat strategii pro práci s nimi a sledovat jí, cíleně budovat prostředí pro sdílení zkušeností nejen uvnitř, ale i vně školy či budovat komunikaci s rodiči založenou na důvěře. Důležité je podle tematické zprávy dobré personální zabezpečení školy, včetně účelného využití speciálních pedagogů a dalších podpůrných profesí. „Výsledky on-line dotazování učitelů navštívených škol potvrzují, že velká část práce se sociálně znevýhodněnými žáky stojí na angažovanosti učitelů. Zatímco učitelé v rámci ČR v průměru udávali, že v posledním týdnu strávili 24,7 hodiny pracovními aktivitami mimo přímou pedagogickou činnost, u učitelů navštívených škol šlo v průměru o 30,7 hodiny. Více času jim zabírala zejména příprava samotných vyučovacích hodin, aktivity profesního rozvoje a administrativní práce,“ konstatují autoři tematické zprávy. Učitelé ve sledovaných školách, které si vybudovaly úspěšné strategie pro práci s dětmi z vyloučeného prostředí, spolupracují častěji, než je to na českých školách běžné, více času věnují vlastnímu vzdělávání a také si profesně více věří. I když své práci věnují více času než je průměr v mezinárodním šetření TALIS, které autoři zprávy použili pro srovnání, většina je jich v zaměstnání ve srovnání se zjištěními TALIS nadprůměrně spokojená. Dále si inspektoři všimli zapojení specializovaných a podpůrných profesí, především speciálních pedagogů a školních asistentů (méně školních psychologů, kterých je na pracovním trhu velmi málo) a konstatují, že sledované školy dokáží dobře využívat podpůrných opatření pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami a hledat další zdroje pro financování, především tzv. Šablony. Ředitelé těchto škol také využívali a oceňovali podporu, kterou dostávají od okolí, a to nejen od zřizovatele, ale také ze strany OSPOD (ne vždy ji hodnotili jako funkční) nebo neziskových organizací. Obzvláště školy mimo strukturálně postižené oblasti přitom mohou být v práci s dětmi ze sociálně vyloučeného prostředí osamocené. „Tyto školy se srovnávají jen s dalšími školami ve svém okolí a svoji situaci vnímají jako výjimečnou, nevnímají jako přirozené, že by si s ní měly vědět rady. Z rozhovorů s učiteli mj. vyplývalo, že často nemají přehled o tom, jaká opatření pro vzdělávání sociálně znevýhodněných žáků uplatňují školy v jejich okolí,“ konstatuje školní inspekce. Tematickou zprávu Hodnocení úspěšných strategií základních škol vzdělávajících znevýhodněné žáky najdete na [webu České školní inspekce](#).

Koronaviru se Češi obávají stejně jako v březnu, epidemiologická opatření ale dodržují méně

„Je překvapivé, že disciplína Čechů od dubna tak výrazně poklesla, navzdory statistikám o dalším negativním vývoji pandemie v ČR. V přísném dodržování opatření polevily všechny socioekonomické skupiny, snad vyjma nejstarší věkové kategorie nad 66 let,“ konstatuje závěrečná zpráva z 6. vlny dotazování agentury Ipsos. Výrazně poklesla především ochota sociálně se distancovat. Zatímco v březnu bylo ochotno osobní kontakty se známými omezit 62 % Čechů, nyní je to necelá třetina. Lidé také častěji vycházejí z domova a méně se vyhýbají místům s vysokou koncentrací lidí nebo městské hromadné dopravě. „Od května výrazně poklesl podíl lidí, kteří jsou přesvědčeni, že Česká republika zvolila v boji s koronavirem optimální postup. V květnu to uvádělo 79 % populace, nyní pouze 35 %. Pozitivní hodnocení roste s věkem, mezi mladými do 29 let hodnotí postup ČR jako optimální 22 %, mezi lidmi staršími 65 let je to 52 %,“ uvádí autoři průzkumu. Celou zprávu k průzkumu agentury Ipsos, která se zaměřila na dodržování epidemiologických opatření, [najdete zde](#).

Tipy a události (výběr z EDUkalendáře)

- **Konference Úspěch pro každého žáka proběhne 3. listopadu online, registrovat se můžete již nyní!**

POMOZTE NÁM JAKO DÁRCE:

Každý dar umíme efektivně použít a proměnit ho v užitečnou informaci. Týden co týden připravujeme Beduin, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom v tom mohli pokračovat i nadále, potřebujeme Vaši podporu.

DAROVAT